

Pestprotocol Basisschool De Wijzer

Dit pestprotocol heeft als doel:

Alle kinderen moeten zich in hun basisschoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.

Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen, stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!

De leerkrachten van onze school en ouders uit de medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk dit PESTPROTOCOL.

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aan willen pakken.

Wat verstaan we onder pesten?

Pesten is iedere situatie waarin een persoon herhaaldelijk het slachtoffer is van geestelijk en/of lichamelijk geweld, vaak bewust, uitgeoefend door één of meer personen. Voor signalen van pesten verwijzen wij naar bijlage 1

Schoolregel

Er zijn veel regels te bedenken waar kinderen zich aan 'moeten' houden. Aan het begin van het jaar maken de kinderen met de leerkracht samen afspraken hoe zij met elkaar om willen gaan. Wij hebben op school één schoolregel waar een ieder zich aan moet houden:

We zorgen voor elkaar en voor onze omgeving!

Leerkrachten, leerlingen en ouders moeten alert zijn op de manier waarop we met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen hun norm overschrijden.

Voorwaarden om het pestprobleem aan te pakken:

1. Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwiiggende groep), leerkrachten en de ouders/ verzorgers (hierna genoemd: ouders)
2. De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld.
3. Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen
4. Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak.
5. Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van een contactpersoon nodig. De contactpersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren.

HOE WILLEN WIJ DAAR OP DE WIJZER MEE OMGAAN?

- 1 Anders omgaan met conflicten (geen geweld, minder conflicten)
- 2 Leerlingen krijgen meer "stem" meer verantwoordelijkheid
- 3 Verandering van schoolcultuur: de school als een gemeenschap
- 4 Beter omgaan met elkaar
 - Je doet een ander geen pijn, ook niet met woorden.
 - Je vraagt een ander of je mee kunt doen en accepteert het antwoord.
 - Je bent zuinig op de spullen van de school en van anderen.

Wat zie je ons doen?

- We starten het schooljaar met een les over pesten en plagen
- We spreken kinderen consequent aan op hun gedrag.
- In de groepen bespreken we aan het begin van het jaar de schoolregel en maken we afspraken met elkaar hoe we met elkaar omgaan.
- Daarnaast hebben we extra materialen op school zoals energizers (dit zijn allerlei oefeningen en spelvormen om aan een goede sfeer in de groep te bouwen) om ook te werken aan een beter sociaal -emotioneel klimaat.
- We maken gebruik van coöperatief werken waarbij samenwerken en gebruik maken van elkaars talenten een belangrijke rol spelen
- We hanteren de methode Kids Skills (zie bijlage 3)
- Het voorbeeld van de leerkrachten (en thuis de ouders) is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en de leerlingen wordt niet geaccepteerd. Leerkrachten horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen.

Wat zijn onze uitgangspunten?

- geen schuld, verwijten of straf
- niet de waarheid zoeken
- empathie oproepen
- iedereen is verantwoordelijk
- snel en positief een oplossing zoeken

Stap 1: een gesprek met het kind dat gepest wordt

- de leerkracht verzamelt informatie (beleving van het slachtoffer, namen van betrokkenen, bij welke kinderen voelt hij/ zij zich prettig)
- de leerkracht legt de procedure uit
- de leerkracht vraagt vertrouwen
- De leerkracht checkt wat wel of niet gezegd mag worden
- De leerkracht stelt een assistentgroep met kind samen (4 a 5 kinderen)
- De leerkracht vraagt toestemming aan het gepeste kind om verder te gaan

Stap 2: samenstellen van een assistentgroep en een bijeenkomst organiseren

- de leerkracht roept de leden van het groepje bijeen in een prettige setting (geen associatie met straf)
- het gepeste kind is niet aanwezig
- de leerkracht vraagt hulp aan dit groepje

Stap 3: leg het probleem aan de groep uit

- de leerkracht legt uit dat er een situatie in de klas is waarbij hulp vanuit de klas nodig is.
- De leerkracht beschuldigt niemand
- De leerkracht vertelt het verhaal van het gepeste kind en hoe deze zich voelt

Stap 4: deel de verantwoordelijkheid

- de leerkracht benoemt dat niemand de schuld krijgt
- de leerkracht wijst op individuele verantwoordelijkheid
- de leerkracht legt de nadruk op 'het moet stoppen'
- de leerkracht legt uit dat we samen iets aan gaan doen

Stap 5: de leerkracht vraagt naar de ideeën van elk lid van de assistentgroep

- de assistentgroep wordt aangemoedigd om oplossingen voor te stellen
- elk kind wordt gevraagd: wat zij kunnen doen om.....
- vraag alle kinderen wat er zou veranderen door de oplossing

Stap 6: laat het resultaat aan de assistentgroep over

- de leerkracht legt de verantwoordelijkheid voor de oplossingen bij de assistentgroep
- de leerkracht geeft duidelijk aan vertrouwen te hebben in deze groep
- er wordt een volgende gespreksronde gepland (na 1 week)
- tijdens deze week bemiddeld de leerkracht niet, hij/ zij is wel bereikbaar
- het gepeste kind wordt niet op de hoogte gebracht van de gemaakte afspraken

Stap 7: een tweede gesprek met de assistentgroep en het gepeste kind

- er volgt een nieuwe bijeenkomst na 1 week
- er wordt gekeken naar het behaalde resultaat; het pesten is gestopt
- het gepeste kind wordt gevraagd naar veranderingen en verwachtingen
- zo nodig wordt een nieuwe afspraak gemaakt voor over 1 week
- de leerkracht benoemt dat hij/ zij de situatie blijft volgen

Adviezen aan de leerkrachten van De Wijzer:

1. Begeleiding van de groep waarin gepest wordt:

- Meld het aan je collega's
- Maak het probleem bespreekbaar. Neem daarbij alle kinderen even serieus.
- Maak gebruik van de materialen die we op school hebben! Zie onder punt: Hoe willen we daar op De Wijzer mee omgaan.
- Voor groepen 0 t/m 4 is het boek van Luk Depondt, Een vuurspuwend monster(tje) een aanrader. Hierin staan verhalen, gedichten enz. in om in de klas te gebruiken, maar ook nuttige tips voor leerkrachten en ouders. (ISBN 9054612533)

2. Begeleiding van de gepeste leerling:

- Medeleven tonen, luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest.
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor, tijdens en na het pesten.
- Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren.

- Zoeken en oefenen van een andere reactie, b.v. je niet afzonderen.
- Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest.
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.
- Sterk kanten van de leerling benadrukken.
- Belonen (schouderklopjes) als de leerling zich anders/beter opstelt.
- Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s).
- Het gepeste kind niet overbeschermen, b.v. naar school brengen of ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen'. Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.

3. Begeleiding van de pester:

- Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen)
- Laten inzien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor de gepeste.
- Excuses aan laten bieden.
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft.
- Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel; straffen als het kind wel pest - belonen (schouderklopjes) als kind zich aan de regels houdt.
- Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, een andere manier van gedrag aanleren.
- Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten?
- Zoeken van een sport of club; waar kan het kind ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.
- Inschakelen hulp; sociale vaardigheidstrainingen; Jeugdgezondheidszorg; huisarts; GGD.

Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:

- Een problematische thuissituatie.
- Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen).
- Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt.
- Voortdurend met elkaar de competitie aan gaan.
- Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt.

Adviezen aan de ouders van de kinderen van De Wijzer:

1. Ouders van gepeste kinderen:

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans gepest te worden.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.
- Leer het kind niet te gaan slaan, maar geef het tips om te vertellen dat het moet stoppen en dat hij/zij het niet leuk vindt wat er gebeurt.

2. Ouders van pesters:

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter het beleid van school staat.

3. Alle andere ouders:

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

Bijlage 1

Signalen van pesterijen kunnen o.a. zijn:

- Altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen
- zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot
- een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven
- een kind wordt voortdurend buitengesloten of gekleineerd
- briefjes doorgeven
- beledigen
- opmerkingen maken over kleding
- isoleren en negeren
- buiten school opwachten, slaan of schoppen
- op weg naar huis achterna rijden
- naar het huis van het slachtoffer gaan
- bezittingen afpakken
- schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer

Bijlage 2

Afsprakenkaart

Leerkracht:	Groep:	Datum:
Wie is de pester		
Wie wordt gepest: (alleen vermelden op de kopie van de leerkracht niet op de kaart die mee naar huis gaat met de pester.)		
De ouders van de gepeste leerling worden geïnformeerd.		
<u>De situatie waarin gepest werd:</u>		
Ondertekening door ouders, leerkracht, kind en directie		
<u>Reactie (kind/ouder) op de afsprakenkaart</u>		
<u>Evaluatie pestgedrag na ongeveer 3 weken:</u>		

Bijlage 3

Kids Skills

Kids' Skills' is een simpele en speelse methode voor kinderen om hun problemen te overwinnen. Uitgangspunt van deze praktisch aanpak is, dat bijna elk probleem kan worden gezien als een vaardigheid die geleerd of nog verbeterd kan worden.

Het versterkt de motivatie, het zelfvertrouwen en verbetert de leerprestaties van kinderen aanzienlijk. Kinderen vinden 'Kids' Skills' leuk, omdat de probleemfocus wegvalt en ze positief worden bevestigd!

De methode 'Kids' Skills' biedt o.a.:

- hulp voor kinderen tussen circa 4 en 12 jaar om vaardigheden te leren, problemen op te lossen of ongewenst gedrag te veranderen
- géén schuld meer bij kinderen of ouders voor de moeilijkheden van het kind
- een uitnodiging aan ouders en de omgeving van het kind om actief deel te nemen aan het proces van het kind
- een praktische benadering in 15 stappen voor kinderen en hun begeleiders
- de mogelijkheid voor het kind zelf expert te worden in wat het doet
- een breed assortiment aan ondersteunende materialen, zoals o.a. werkboekjes voor kinderen, posters, een cd-rom en een website
- een kans ons denken over kinderen opnieuw te onderzoeken en met ze samen te werken
- een eenvoudig te volgen programma dat uitgaat van de overtuiging dat kinderen vaardigheden kunnen leren om zelfstandig, zelfs schijnbaar grote, problemen te overwinnen
- een kans om daarbij samen veel plezier te hebben

Bijlage 4

Lijst met materialen die we kunnen gebruiken bij pestsituaties.

Leerkrachten.

Informatie over pesten kun je vinden op:

www.pestweb.nl

www.pesten.net

Literatuur:

- Pesten op school, leersuggesties voor leerkrachten. Bob van der Meer. ISBN 9023232399
- Pesten, gedaan ermeel! Hoe omgaan met pesterijen? Gie Deboutte. ISBN 9075640013
- Treiteren op school. Dan Olweus. ISBN 9052560781

Onderbouw.

- Ik kan niet slapen! Ingrid en Dieter Schubert.
- Ik neem het niet meer! Stasia Kramer
- Erge Ellie en nare Nellie. Rindert Kromhout
- Een klap voor de grap. Erik van Os
- Altijd moeten ze mij hebben. An de Bode
- Pudding Tarzan. Ole Lund Kirkegaard
- Uit serie Kijk en beleef:

Deel 4: Ruzie

Deel 5: Plagen

Deel 6: Anders zijn

Deel 7: Eerlijk zijn

Deel 15: Weerbaar zijn

- Ze pesten me. Jos van Hest
- Rikki. Guido van Genechten

Bovenbouw.

- Geweld? Voor geen geld!
- Het biggetje en het varken
- De kater en het muisje
- De worm en de vogels
- De mol en de aapjes
- De kamelen en de dromedaris
- Wolven tegen wolven)

Tweelingboeken (met handleiding)

- een domme zet
 - twee druppels water
 - verstoppertje
 - rare sprongen

Kinderkwaliteitenspel

- De achttiende ramp. Betsy Byars
- Benen in de kast. Heleen Vissinga
- De jongen met de kip. Imme Dros
- De onzichtbare indiaan. Janosch
- De gemaskerde wreker. Klaas van Assen
- Weg met Josefiën. Roger Collinson
- De grap. Thea Dubelaar
- Treiterkoppen. Mieke van Hooft
- Tirannen. Aidan Chambers
- Ze pesten me. Jos van Hest

Meer informatie en korte inhoud van bovenstaande boeken, kun je vinden in het boekwerk: KINDERBOEKEN over gevoelens.

- Spijt. Carry Slee. (Dit boek is op school aanwezig, groep 7)
- De club van lelijke kinderen. Koos Meinderts. ISBN 9021618141
- Jij moet stelen. Peter Vervloed. ISBN 9027633932
- De kamelen en de dromedaris. Sylvie Girardet. ISBN 9077343040
- Het biggetje en het varken. Sylvie Girardet. ISBN 9077343032
- Wolven tegen wolven. Sylvie Gerardet. ISBN 9077343016

Ouders.

Pesten bij kinderen. Munro Sheila. ISBN 90447-00871

Het boek richt zich op de ouders van de kinderen die gepest worden, maar ook op de ouders van de pestkop zelf. Het boek is voornamelijk gericht op de ouders van kinderen van de basisschool.